

To: (10)(2e)@minaz.nl (10)(2e)@minaz.nl; (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES (10)(2e)@minjenv.nl];
(10)(2g) (10)(2g)@nctv.minjenv.nl]; (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW (10)(2e)@minjenv.nl];
(10)(2e) - BD/DWJZ/JZW (10)(2e)@minjenv.nl]
Cc: (10)(2e) - BD/DBO (10)(2e)@minjenv.nl]
From: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW
Sent: Wed 5/20/2020 11:22:35 AM
Subject: RE: TK Coronadebat, 20 mei spreeklijn MP Convenant heropening kerken (SGP)
Received: Wed 5/20/2020 11:22:36 AM

Beste (10)(2e)

Na een waardevolle toelichting van ons cluster mensenrechten heb ik de eerste bullit van onderstaand antwoord aangepast. Graag deze lijn opnemen in het dossier voor de MP.

Excuus voor dit late verzoek en dank voor de moeite, (10)(2e)

Van: (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW

Verzonden: woensdag 20 mei 2020 11:38

Aan: (10)(2e)@minaz.nl; (10)(2e) - BD/DBO/ADVIES; (10)(2g) (10)(2e) - BD/DWJZ/JZW ;

(10)(2e) - BD/DWJZ/JZW

CC: (10)(2e) - BD/DBO

Onderwerp: TK Coronadebat, 20 mei spreeklijn MP Convenant heropening kerken (SGP)

Beste (10)(2e)

De ChristenUnie gaf gisteravond (twitter en in de uitzending Op1) aan dat het kabinet "op een creatieve manier moet kijken naar de heropening van kerken". Partijleider Segers zal in het coronadebat van vanmiddag vragen om een convenant tussen overheid en kerken zegt hij in het ND (bericht gisteravond 21.34 uur). In de berichtgeving hierover wordt aangegeven dat CDA en SGP dit idee steunen.

Mocht dit vanmiddag aan de orde komen dan is dit de spreeklijn voor de MP (afgestemd met Min JenV)

Q:

Het kabinet heeft vooral oog voor hervatting van economische activiteiten, kerken staan niet zo op het netvlies voor heropening. Er is maatwerk nodig om weer op grote schaal kerkdiensten te houden. Kan het kabinet – net zoals dat in andere sectoren gebeurt – met kerken een convenant sluiten, waarin wordt vastgelegd hoe een dienst veilig kan verlopen?

A:

- ∇ **Sinds de start van de crisis bestaat de dringende noodzaak tot het terugbrengen van het aantal personen dat mag deelnemen aan religieuze en levensbeschouwelijke samenkomsten.**
- ∇ **De Minister van JenV onderhoudt uit hoofde van zijn verantwoordelijkheid voor de erediensten en conform zijn toezegging, sinds het begin van deze crisis nauw contact met verschillende kerkgenootschappen en religieuze koepelorganisaties. De Minister spreekt hen wekelijks.**
- ∇ **Allereerst om te verantwoorden waarom deze voor hen ingrijpende beslissing (diensten beperken tot 30 personen) genomen moest worden.**
- ∇ **In die gesprekken heeft de minister van JenV, de religieuze koepelorganisaties ook opgeroepen om na te denken over het intelligent opstarten van de erediensten, zodra het kabinet aangeeft dat daar weer ruimte voor is. Daar is nu zicht op.**
- ∇ **Deze oproep is voortvarend opgepakt door de religieuze organisaties. Het Contactorgaan Moslims en Overheid, het Interkerkelijk Contactorgaan Overheid, de Hindoe Raad en de Boeddhistische Unie hebben protocollen opgesteld waarin zij aangeven op welke wijze zij hun diensten kunnen opstarten en hervatten in de 1,5 meter samenleving. Daarbij juist rekening houdend met het bijzondere karakter van hun diensten en de gebedshuizen waar deze plaatsvinden.**
- ∇ **Dit biedt bij uitstek de mogelijkheid tot het gewenste maatwerk omdat de betreffende kerk zelf verantwoordelijk is voor het opstellen, uitvoeren en naleven van het eigen protocol. De kerk kan een protocol opstellen en eventueel bijstellen op basis van nieuwe inzichten, aangepaste normen en veranderingen in de omgeving.**
- ∇ **Het past niet bij onze kerk-staat-relatie om als overheid inhoudelijk te sturen op de protocollen die door de kerken zijn opgesteld; vrijheid van godsdienst houdt ook in dat de overheid zich zoveel mogelijk onthoudt van ingrijpen in de interne organisatie van kerkgenootschappen.**

Ik kan het voorstel om een convenant op te stellen dan ook niet steunen juist vanwege het bijzondere karakter van kerkgenootschappen. De Minister van JenV blijft nauw contact houden met de kerkgenootschappen om goed met elkaar af te stemmen en de kerken ook met advies bij te staan.

Ik ben vanmiddag goed telefonisch en via de mail bereikbaar. Vriendelijke groeten, (10)(2e)

mr. (10)(2e)

Raadadviseur

Sector Juridische Zaken en Wetgevingsbeleid
Directie Wetgeving en Juridische Zaken,
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Postbus 20301

2500 EH DEN HAAG

Tel. 06 (10)(2e)

email (10)(2e) @minjenv.nl

Section Legal Affairs and Legislative policy
Department of Legislation and Legal Affairs
Ministry of Security and Justice

P.O. Box 20301,

2500 EH THE HAGUE

tel. +31.6. (10)(2e)

email (10)(2e) @minjenv.nl